

TÀI LIỆU SỰ KIỆN

HỘI NGHỊ

CƠ CHẾ THU HÚT VÀ HỖ TRỢ NHÀ ĐẦU TƯ TRONG BỐI CẢNH THỰC THI THUẾ TỐI THIỂU TOÀN CẦU VÀ CÁC XU HƯỚNG MỚI

Thời gian

► 08h00 - 11h30
Ngày 14/03/2024 (Thứ Năm)

Địa điểm

► Khách sạn Sài Gòn
41 - 47 Đông Du, Phường Bến Nghé, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh

TRUNG TÂM TRỌNG TÀI QUỐC TẾ VIỆT NAM
VIETNAM INTERNATIONAL ARBITRATION CENTRE

VIỆN NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN
TRUNG TÂM HỖ TRỢ HỘI NHẬP QUỐC TẾ TP. HỒ CHÍ MINH

» THAM LUẬN 1

ĐỘT PHÁ THU HÚT FDI

GÓC NHÌN ĐA CHIỀU TRONG BỐI CẢNH MỚI

DIỄN GIẢ

TS. VÕ TRÍ THÀNH

Viện trưởng Viện Nghiên cứu Chiến lược Thương hiệu và Cạnh tranh,
Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)

Hội nghị “Triển vọng và giải pháp thu hút nhà đầu tư trong bối cảnh thực thi Thuế tối thiểu toàn cầu và các xu hướng mới”

TRUNG TÂM TRỌNG TÀI QUỐC TẾ VIỆT NAM
VIETNAM INTERNATIONAL ARBITRATION CENTRE

VIỆN NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN
TRUNG TÂM HỖ TRỢ HỘI NHẬP QUỐC TẾ TP. HỒ CHÍ MINH

TÊN THAM LUẬN

MỤC LỤC

- 01

FDI: Sự hình thành, tiến triển các chuỗi cung ứng toàn cầu (GSCs)
- 02

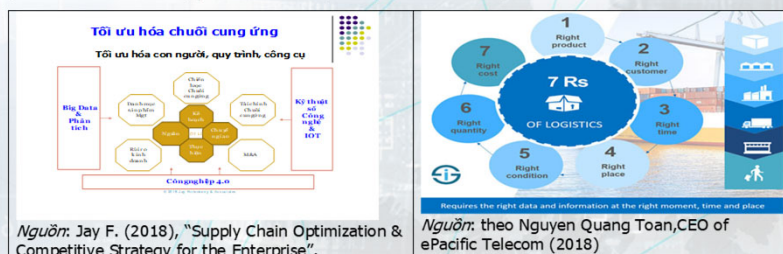
Trung Quốc, IPEF & dịch chuyển đầu tư
- 03

Việt Nam: Lợi thế & Thách thức

Hội nghị “Triển vọng và giải pháp thu hút nhà đầu tư trong bối cảnh thực thi Thuế tối thiểu toàn cầu và các xu hướng mới”

FDI: Sự hình thành và tiến triển GSCs

- Toàn cầu hóa, lợi thế so sánh, chi phí vận chuyển giảm → TM hàng hóa cuối cùng (*1st unbundling*; đến đầu những năm 1990). Tự do hóa TM, đầu tư → Chuỗi cung ứng toàn cầu GSCs (*2nd unbundling*; 1990 – 2015)
- CMCN 4.0 & Chuyển đổi số (DX) → “Tự động hóa thông minh”; B2B, B2C...cải thiện dịch vụ kết nối; tối ưu hóa chuỗi cung ứng (shortened SCs; *3rd unbundling*; từ 2015). Ing & Grossman (2023): “Tự động hóa và AI thúc đẩy phân chia lao động trong GVCs/GSCs và xuất nhập khẩu các dịch vụ do AI hỗ trợ”

VIAC

HIDS CIIS

Hội nghị "Triển vọng và giải pháp thu hút nhà đầu tư trong bối cảnh thực thi Thuế tối thiểu toàn cầu và các xu hướng mới"

- Bảo hộ gia tăng; Xung đột TM (như cuộc chiến TM Mỹ - Trung); Covid-19; Căng thẳng/xung đột địa-chính trị (như cuộc chiến Nga – Ukraine) → Tính đến rủi ro chính trị (Đối tác quan trọng, tin cậy!), "Công nghệ lõi"/"SP chiến lược" → Sự dịch chuyển GVCs, trong đó có dịch chuyển về các nước thân thiện (Friend-Shoring)
- Những thay đổi về chất trong nhìn nhận vấn đề phát triển ("Tăng trưởng" sang "PT bền vững, bao trùm"; "Nâu" sang "Xanh"; "Tuyến tính" sang "Tuần hoàn"; TM công bằng) → "Tự do hóa cùng tạo dựng GSCs hiệu quả, "xanh", có khả năng chống chịu"

- Tiêu chuẩn ESG; thuế carbon
- Kinh tế tuần hoàn: nhìn nhận theo TM, đầu tư & GSCs (cả logistics)
- Thuế tối thiểu toàn cầu

Hội nghị "Triển vọng và giải pháp thu hút nhà đầu tư trong bối cảnh thực thi Thuế tối thiểu toàn cầu và các xu hướng mới"

VIAC

HIDS CIIS

- **Lưu ý:** Cụm liên kết ngành (Industrial Cluster) và kết nối

Các đ/k cơ bản phát triển IC

■ **Lợi thế kết nối**

- Xác định 'hạt giống' tiềm năng (ngành có lợi thế so sánh/cạnh tranh trong GSCs)
- CS hỗ trợ là đặc biệt quan trọng trong giai đoạn đầu của cả quá trình phát triển IC (như thu hút "Cty tiên phong", tạo dựng mối liên kết giữa DN với Cty tiên phong, và các thể chế liên quan (địa phương, TT R&D, đào tạo...))

VIAC

HIDS CIIS

Trung Quốc, IPEF & Dịch chuyển đầu tư

- TQ như một "hub" của GSCs (nhất là CNCBCT)
Từ khoảng 2010: Tái cấu trúc (tập trung hơn cả vào nội nhu) + Chi phí LĐ tăng → Chiến lược đầu tư TQ+1
- TQ trở thành nước đầu tư lớn ra bên ngoài (Dịch chuyển vốn + Sáng kiến BRI 2013)
- Cuộc chiến TM Mỹ-Trung (2018) + Covid-19 + cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung
→ Thay đổi chiến lược đầu tư + CS hỗ trợ → Sự dịch chuyển GSCs
Đó là quá trình đòi hỏi thời gian (chi phí dịch chuyển và lợi thế cùng sự hấp dẫn thị trường TQ). Đầu tư của TQ: vai trò lớn hơn, trình độ cao hơn & né "đối xử bất lợi".

VIAC

HIDS CIIS

- **IPEF** (10/2021: Sáng kiến. 14 nước (40% GDP toàn cầu. 7 nước ASEAN. Giao thoa nhiều thành viên RCEP, CPTPP, BRI): Xử lý nhiều vấn đề quan trọng của TM, đầu tư, GSCs Thế kỷ 21. IPEF không phải là một FTA; không đàm phán về thuế & tiếp cận thị trường; tập trung vào tăng cường gắn kết pháp lý (regulations) giữa các quốc gia.

4 trụ cột chính: Thương mại (Trade); Chuỗi cung ứng (Supply Chains); Kinh tế sạch (Clean economy); Kinh tế công bằng (Fair economy)

- Một số quan ngại:

- Câu chuyện ứng xử địa-chính trị (TQ có ý nghĩa lớn đối với TM, ĐT của các thành viên IPEF. Vai trò trung tâm và cân bằng của ASEAN?)
- Đàm phán có ko ít nội dung khá khó (Ví dụ: "luật chơi" và tiêu chuẩn CN số...); trong khi không có được nhiều lợi ích của việc tiếp cận thị trường, đặc biệt là Mỹ
- Vấn đề niềm tin? Cam kết IPEF của Mỹ là bền vững

VIAC

HIDS CIIS

Việt Nam: Lợi thế & Thách thức (Why Vietnam?)

- Những lợi thế VN có được

- Ở vị trí trung tâm ở khu vực Á-TBD năng động có GSCs/mạng SX phát triển
- Đất nước ổn định
- Dân số khá trẻ (60% < 35 tuổi) & chi phí LĐ tương đối cạnh tranh
- Vấn đề: Chi phí nhân công tăng + "thời kỳ dân số vàng" ko dài + LĐ kỹ năng thiếu hụt
- Nền kinh tế mới nổi; TT nội địa tăng nhanh cùng tầng lớp trung lưu

- Cam kết tiếp tục cải cách

- Các trụ cột cải cách: Ổn định vĩ mô + XD thị trường hiện đại + Hội nhập sâu rộng
- Quan ngại: Ngoài việc cần cải thiện chung (mặt bằng SXKD; nhân lực; thể chế & MTKD; hạ đó là: Môi trường đảm bảo đầu vào và SXKD xanh; Môi trường số thuận; Thu hút nhân lực chất cao cùng môi trường sống; chất lượng; Hỗ trợ thích hợp khi thực thi thuế tối thiểu toàn cầu đồng và xử lý tranh chấp)

VIAC

HIDS CIIS

- Chiến lược (mới) trong thu hút FDI: Từ tối đa hóa số lượng sang tối ưu hóa chất lượng (kết nối trước – sau, lan tỏa công nghệ và kỹ năng và phát triển bền vững + Gia tăng VA cùng sự tham gia của các DN trong nước)
 - *Áp lực: tăng trưởng ngắn hạn, "cánh hấu" → nguy cơ thu hút đầu tư kém chất lượng*
- VN có thể xem như một "hub" đầu tư KD (17 FTAs, including CPTPP, EVFTA, RCEP; AEC...). Phần lớn thành viên FTAs cũng là đối tác chủ chốt của VN (toàn diện/ chiến lược/chiến lược toàn diện) → Đối tác tin cậy. KD ở/với VN cũng là với thế giới, với các thị trường chủ chốt
 - *Vấn đề: Sự khéo léo của "ngoại giao cây tre" trong ứng xử (VN "ko chọn bên, chọn lẽ phải")*

VIAC

HIDS CIIS

Nâng cấp quan hệ một số đối tác & tiềm năng hợp tác

- **VN - Hoa Kỳ** (1995: Bình thường hóa; 2013: đối tác toàn diện; 2023: Chiến lược toàn diện). Thông cáo chung: Lĩnh vực hỗ trợ, hợp tác: hạ tầng, cả hạ tầng số; chuyển đổi năng lượng, nông nghiệp bền vững & thông minh; y tế; KHCN & ĐMST (nhất lĩnh vực số); GSCs cùng hệ sinh thái bán dẫn ("nâng cao vị trí của VN trong GSC bán dẫn") + Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao
- **VN - Nhật Bản** (1973: Quan hệ ngoại giao. 2009: Đối tác chiến lược. 2014: Chiến lược sâu rộng. 2023: Chiến lược toàn diện). Quan hệ TM, ĐT (ODA), du lịch, giáo dục, dịch chuyển con người và lao động sâu sắc. Tiềm năng hợp tác lớn (Báo cáo VN 2045: Công nghiệp liên quan đến chuyển đổi số; ô tô; điện tử & bán dẫn; công nghiệp hỗ trợ; nông nghiệp tiên tiến; năng lượng; hạ tầng; hàng không vũ trụ; thành phố thông minh; y tế, dược...)
- **VN – Hàn Quốc** (2001: Đối tác toàn diện; 2009: Chiến lược; 2023: Chiến lược toàn diện). Quan hệ TM, ĐT (ODA), du lịch, giáo dục, dịch chuyển con người và lao động sâu sắc. HQ khẳng định tầm quan trọng của VN trong CL hướng Nam, IPEF, ASEAN-Korea Solidarity Initiative, and South Korea's Global Key Country Initiative GPS

VIAC

HIDS CIIS

Thông điệp chung

**“Trong nguy có cơ”: Lợi thế, xu thế
“Tư duy lại, Thiết kế lại, Xây dựng lại” trong 1 TG đổi thay**

Nhìn ra xu thế	Tận dụng lợi thế	Đau đầu sáng tạo	Chia sẻ, kết nối	quản trị rủi ro

CẢM ƠN

TS. VÕ TRÍ THÀNH

Viện trưởng Viện Nghiên cứu Chiến lược Thương hiệu và Cạnh tranh,
Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)

VIAC

HIDS CIIS
HỘI CHỢ CHỢ

Hội nghị “Triển vọng và giải pháp thu hút nhà đầu tư trong bối cảnh thực thi Thuế tối thiểu toàn cầu và các xu hướng mới”